

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
Насриддинзода Э.С.

«01»

соли 2025

ПРОТОКОЛИ №1

чаласаи навбатии кафедраи криминалистика ва фаъолияти экспертизаи
судии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

аз 28 августи 2025 с.

ш. Душанбе

Раискунанда: н.и.ҳ., профессор Ямоқова З.Д.

Котиб: Ҳабибзода Н.Х.

Иштирок доштанд: мудири кафедра, д.и.ҳ. профессор Назаров А.Қ.,
д.и.ҳ., профессор Давлатзода К.Д., н.и.ҳ., профессор Ямоқова З.Д. н.и.ҳ.,
дотсент Қодирзода Д.С., н.и.ҳ., дотсент Давлатзода Д.Д., н.и.ҳ., дотсент
Раҳмон С.С., н.и.ҳ., дотсент Давлатов Б.С., н.и.ҳ., Аҳмадзода М.С.,
муаллими калон Насриддинов М., ассистент., Ҳабибзода Н.Х., (ҳамчунон
бо иштироки узви Шурои диссертатсионии 6D.KOA-043 назди Академияи
ВКД ҚТ, д.и.ҳ., Искандаров З.Ҳ.).

РЀЗНОМАИ ЧАЛАСА:

**1. Муҳокимаи рисолаи диссертатсионии унвонҷӯи кафедраи кафедраи
криминалистика ва фаъолияти экспертизаи судии факултети ҳуқуқшиносии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Азамзода Акмал Азам дар мавзуй
“Хусусиятҳои истифодаи техникаи криминалистикӣ аз ҷониби
муфаттишони прокуратура дар раванди тафтиши ҷиноят: проблемаҳои
назариявӣ ва амалӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои**

ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ.

Роҳбари илмӣ: Назаров Аваз Қувватович – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессори кафедраи криминалистика ва фаъолияти экспертизаи судии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Шунида шуд: Оид ба масъалаи мазкур унвонҷӯ Азамзода Акмал Азам баромад намуда, дар бораи сохтор, муҳиммият ва рӯзмаррагӣ, вазифа, мақсад ва наwgониҳои илмии таҳқиқи диссертатсионии худ маълумот дода, иброз намуд, ки аҳаммияти мавзӯ аз чанд самти муҳими замонавӣ баръало эҳсос мешавад. Имрӯзҳо ҷиноятҳо шакли мураккаб ва нави худро гирифтаанд — киберҷинояткорӣ, ҷиноятҳои муташаккил ва амалиёти террористӣ сол ба сол бештар мегарданд. Дар чунин шароит, мақомоти тафтишотӣ ба воситаҳои наву самаранокӣ муайянсозии ҷиноятҳо ва дастгир кардани ҷинояткорон ниёз доранд. Бо пешрафти босуръати техника, ҷинояткорон аз технологияҳои баланд барои пинҳон кардани ҷиноятҳои худ истифода мекунанд, ки ин вазъият мақомоти тафтишотиро водор месозад, ки сатҳи техникӣ ва шеваҳои кори худро низ мутобиқи талаботи замон беҳтар намоянд.

Истифодаи востаҳои навини техникӣ — ба монанди дронҳо барои гирифтани маълумот, системаҳои назорати видеоӣ ва дигар технологияҳои рақамӣ метавонад ба самаранокии кори муфаттишон мусоидат намоянд. Бо вуҷуди ин, татбиқи чунин технологияҳо бояд дар доираи муқаррароти ҳуқуқӣ сурат гирад, зеро дар ҳолати истифодаи нодуруст, онҳо метавонанд боиси поймол шудани ҳуқуқи инсон ва сӯистифода аз мансаб шаванд. Аз ин рӯ, таҳияи тавсияҳои равшану асоснок дар бораи тарзи дурусти истифодаи техникаи криминалистӣ аз тарафи муфаттишон дар ҷараёни тафтишот ба масъалаи зарурӣ табдил ёфтааст.

Мақсади асосии ин таҳқиқот дар таҳия ва пешниҳоди тавсияҳои назариявӣ ва амалӣ ба муфаттишони мақомоти прокуратура зоҳир мегардад, то ки онҳо тавонанд воситаҳои техникӣ ва технологияи муосири криминалистиро ба таври самаранок ва мутобиқ ба талаботи ҳуқуқӣ дар амалияи тафтишоти ҷиноятҳо татбиқ намоянд.

Мақсади асосии тадқиқот таҳлили имкониятҳо ва самаранокии истифодаи воситаҳои техникӣ криминалистӣ аз ҷониби муфаттишони мақомоти прокуратура мебошад, ки ҳадафи он баланд бардоштани сатҳи таҳқиқи ҷиноятҳо ва самаранокии ҷараёни тафтишот аст. Дар доираи ин мақсад, масъалаҳои марбут ба омӯзиши технологияҳои муосир дар соҳаи ҷамъоварӣ, таҳлил ва санҷиши далелҳо мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Ин тадқиқот инчунин ба арзёбии нақши ҳамкориҳои муфаттишон бо мутахассисон ва коршиносони соҳа дар раванди тафтиш нигаронида шудааст, то истифодаи воситаҳои техникӣ ва методҳои муосири криминалистӣ дар амалияи тафтишӣ беҳтар гардонда шавад.

Таваҷҷуҳи хосса ба таҳлили татбиқи технологияҳои нав — ба мисли криминалистикаи рақамӣ, усулҳои нави экспертиза ва коркарди маълумот — равона шудааст. Ин ҷанбаҳо ба ташаккули системаи муассири истифодаи воситаҳои техникӣ дар тафтишот мусоидат намуда, дар натиҷа бояд ба ошкорсозии босифат ва саривақтии ҷиноятҳо мусоидат намоянд.

Мақсади асосии истифодаи воситаҳои илмӣ-техникӣ ва криминалистӣ дар раванди тафтиши ҷиноятҳо, пешгирии хатогиҳои эҳтимолии тафтишотӣ ва роҳ надодан ба бардоштҳои нодуруст дар ҷараёни таҳқиқ мебошад. Татбиқи самаранокии чунин воситаҳо ба коҳиш додани хатарҳои эҳтимолии ба ҷавобгариҳои ҷиноятӣ кашидани шахсони бегуноҳ ва пешгирии таҳқир ва гунаҳкоркунии беасоси афроди бегуноҳ мусоидат мекунад.

Воситаҳои илмӣ-техникӣ-криминалистӣ як унсури муҳими илми криминалистика маҳсуб меёбанд. Онҳо маҷмӯи таҷҳизот, абзор, мавод ва техникаҳои мебошанд, ки барои таҳқиқ, таҳлил ва ошкорсозии ҷиноятҳо истифода мешаванд. Ба ин мафҳум на танҳо ҳуди воситаҳо, балки методҳо, принципҳои кор ва тарзи татбиқи онҳо низ дохил мешаванд.

Дар ҷараёни ҷаласа аз ҷониби иштирокчиён д.и.х., профессор Давлатзода К.Д., н.и.х., дотсент Раҳмон Д.С. ва н.и.х., дотсент Қодирзода Д.С., ба унвонҷӯ саволҳо дода шуд, ки ба онҳо Азамзода Акмал Азам ҷавобҳои мукамал дод.

Баъдан роҳбари илмии унвонҷӯ доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Назаров А.Қ., баромад намуда, оид ба фаъолияти илмии Азамзода Акмал Азам суҳанронӣ намуда, иброз дошт, ки унвонҷӯ қобилияти баланди эҷодӣ дошта, таҳқиқи диссертатсионӣ ҳамчун кори анҷомёфтаи илмӣ ба ҳисоб меравад ва мавзӯи он барои татбиқи ҳадафҳои стратегии давлат мусоидат менамояд.

Диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ мутобиқат карда, барои ҷимоя аз рӯйи ихтисоси мазкур тавсия дода мешавад.

Дар охир аз иштирокчиёни ҷаласа хоҳиш карда шуд, ки довталабро дастгирӣ намоянд.

Сипас, раиси ҷаласа н.и.х., профессор Ямоқова З.Д., баромад намуда, диссертатсияро ҳамчун кори анҷомёфта ба ҷимоя тавсия намуд.

Дар муҳокимаи диссертатсия иштирокчиёни дигар, аз ҷумла н.и.х., дотсент Давлатзода Д.Д. ва н.и.х. дотсент Давлатов Б.С., баромад намуда, ба унвонҷӯ тавсияҳои муфиди илмӣ доданд.

Баромадкунандагон дар рафти муҳокимаи диссертатсия муҳимияти мавзӯи таҳқиқро қайд карда, саҳми унвонҷӯро дар таҳқиқу баррасии масъалаҳои назариявӣ – методологӣ ва амалии мавзӯи мазкур муҳим арзёбӣ намуданд.

Қайд карда шуд, ки Азамзода Акмал Азам муҳаққиқи пурмахсул буда, муаллифи 5 таълифоти илмӣ, иштирокчии конференсия ва семинарҳои илмӣ-амалӣ ва назариявии байналмилалию ҷумҳуриявӣ ва дохилидонишгоҳӣ мебошад.

Ҳамзамон, баромадкунандагон эродҳо ва андешаҳоеро изҳор доштанд, ки ба мушаххасу возеҳ баён намудани нуқтаҳои алоҳидаи диссертатсия, нисбатан муфасссал шарҳ додани ҷанбаҳои, ки дар амалӣ намудани пешниҳодҳо ва тавсияҳои марбут ба таҳқиқи диссертатсионӣ мусоидат менамоянд.

Азамзода Акмал Азам ба эродҳои баромадкунандагон ҷавобу шарҳҳои муфасссал дод. Сипас, лоиҳаи хулосаи кафедра, ки дар асоси баромади баромадкунандагон омода карда шудааст, шунда шуд.

Ҷаласа қарор кард:

1. Диссертатсияи Азамзода Акмал Азам дар мавзӯи “Хусусиятҳои истифодаи техникаи криминалистикӣ аз ҷониби муфаттишони прокуратура дар раванди тафтиши ҷиноят: проблемаҳои назариявӣ ва амалӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ кори таҳқиқи анҷомёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Азамзода Акмал Азам дар мавзӯи “Хусусиятҳои истифодаи техникаи криминалистикӣ аз ҷониби муфаттишони прокуратура дар раванди тафтиши ҷиноят: проблемаҳои назариявӣ ва амалӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ бо дарназардошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии 6D.KOA-043-и назди Академияи вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар ҷаласаи кафедраи криминалистика ва фаъолияти экспертизаи судии факултети ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон қабул гардид.

Иштирок доштанд: ҳамагӣ 10 нафар. Натиҷаи овоздихӣ: «тарафдор» 10 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Суратҷаласа аз 28 августи соли 2025, №1.

Раискунандаи ҷаласа:

**Профессори кафедраи криминалистика
ва фаъолияти экспертизаи судии факултети
ҳуқуқшиносии ДМТ, н.и.ҳ.**

Ямоқова З.Д.

Котиби ҷаласа:

Ҳабибзода Н.Х.

Имзоҳои Ямоқова З.Д. ва Ҳабибзода Н.Х.-ро

ТАСДИҚ МЕКУНАМ:

**Сардори Раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси ДМТ**

Шодихонзода Э.Ш.

«___» _____ 2025 с.

Суроға: 734025, ш. Душанбе,
ҳиёбони Рудакий, 17. Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
Тел.: 2217711, факс: 2271510
Почтаи электронӣ: info@tnu.tj, сомонаи интернетӣ: www.tnu.tj